

ТЕСТ КОРОТКОЧАСНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА УМОВИВODІВ.

ДІАГНОСТИКА ГОТОВНОСТІ ДО ШКОЛИ

Як бачимо з назви, цей тест комбінований. Виявляється це у використанні одного й того самого навчального матеріалу для оцінювання двох, хоча й взаємопов'язаних, але якісно різних здібностей – **короткочасної пам'яті та логічного мислення**. Остання здатність представлена одним із видів умовиводів.

Комбіноване дослідження цих двох здатностей зумовлене не тільки міркуваннями економії часу, який витрачається на перевірку, а передусім їх внутрішніми психологічними взаємозв'язками.

Автор методики: Гільбух Ю. З.

Інструкція. Експериментатор звертається до дитини, яка обстежується: *«Тобі подобається слухати різні історії? (Дитина зазвичай відповідає ствердно.) От я зараз почну маленьке оповідання, а ти спробуй добре його запам'ятати, щоб точно повторити. Слово в слово. Нічого не вилучати й не додавати. Згоден? (Зазвичай дитина відповідає згодою.)*

Були собі три хлопчики: Миколка, Петрик та Іванко. Миколка нижчий за Петрика, Петрик нижчий за Іванка. Повтори!»

Якщо обстежуваний не може повністю і без суттєвих перекручень відтворити ці три фрази, експериментатор каже: *«Нічого, не журися. Одразу це не виходить. Давай спробуємо ще раз. Слухай уважно.*

Були собі...»

У протоколі дослідження **фіксується кількість повторів, що знадобилися дитині для виконання завдання**. Цей показник слугує для оцінювання **рівня короткочасної смислової пам'яті обстежуваної дитини**: чим менше знадобилося повторів, тим вищий рівень. При цьому використовується така таблиця:

Рівні розвитку короткочасної смислової пам'яті (кількість повторів, що знадобилися)			
Вікові групи	низький	середній	високий
Шестирічні діти	≥ 8	4-7	1-3
Семирічні діти	≥ 7	3-6	1-2

Після того як дитина дала правильну відповідь, **експериментатор переходить до перевірки її здатності робити найпростіші умовиводи**: *«Молодець! Ти повторив правильно. А тепер подумай і скажи, хто з хлопчиків найвищий»*.

Якщо дитина не спроможна правильно відповісти, експериментатор каже: «*Давай подумаємо ще раз. Миколка нижчий за Петрика, Петрик нижчий за Іванка. То хто з них найвищий?*» (повторюється лише завершальна частина оповідання й саме запитання).

Після того як дитина дає правильну відповідь, їй ставиться ще одне запитання: «*А хто ж із хлопчиків найнижчий?*»

Для того щоб запобігти намаганням батьків націлювати дитину на готову відповідь, слід різним дітям пропонувати різні варіанти даного тесту, які відрізняються лише формою, наприклад:

Були собі три дівчинки: Оля, Ганнуса й Наталка. Оля молодша за Ганнусю, Ганнуса молодша за Наталку. (Яка з дівчат найстарша? Яка наймолодша?)

Було собі троє поросятко: Хрюша, П'ятачок та Бублик. Хрюша товстіший від П'ятачка, П'ятачок товстіший від Бублика. (Хто з поросятко найхудіший? Хто найтовстіший?)

У лісі живуть три зайчики: Хвостик, Вухастик та Пухнастик. Хвостик бігає швидше за Вухастика, а Вухастик – швидше від Пухнастика. (Хто із зайчиків бігає найшвидше? Хто найповільніше?)

Оцінювання результатів

Визначаючи **рівень розвитку здатності дитини робити найпростіші умовиводи, враховують загальну кількість повторів, що знадобилися їй для виконання даного тесту в цілому** (починаючи із запам'ятовування). Наприклад, шестирічний учень уперше правильно відтворив задані фрази лише після того, як експериментатор повторив їх 5 разів (це число фіксувалося під час тестування його короткочасної пам'яті). Потім йому знадобилося ще одне повторення для першого умовиводу, а для другого – жодного. Отже, тест умовиводів – 6 повторів, що, відповідно до таблиці, наведеної нижче, визначається як середній рівень.

Інтерпретація результатів

Вікові групи	Рівні розвитку здатності робити найпростіші умовиводи (кількість повторів, яка знадобилася для виконання даного тесту в цілому)		
	низький	середній	високий
Шестирічні діти	≥ 10	4-9	1-3
Семирічні діти	≥ 8	3-7	1